

לאורה טולדו:

"הרבה אנשים לא מכירים את השם זלמן שניאור!"

אורחת מאוד מיוחדת בארץ היא הרקדנית לאורה טולדו. בתו של המשורר זלמן שניאור. שחיה בספרד ומנהלת בית-ספר למחול. שאלתי את הגברת טולדו כיצד התגלגלה לספרד.

אני נולדתי בצרפת וחייתי שם עד גיל 11. אחר-כך ברחנו לארצות-הברית דרך ספרד.

● ולא גרת בכלל בארץ?
לא. זה שלא באתי הנה זה בגלל אמי, שלא ארבר עליה, כי היא כבר מתה. אבל העובדה היא, שהגעתי ארצה בפעם הראשונה בשנת 1960, כאשר הובאו הנה עצמות אבי לקבורה. בפעם ההיא נישאתי כאן שנה והופעתי באיזה 40 קיבוצים בתוכנית שלי. אבל כאשר הצעתי את עצמי כמורה לריקוד, הסתבר שאף אחד לא צריך זאת. חזרתי, אם כן, לניו-יורק, ומייד התקבלתי למטרופוליטן אופרה.

● איך הגעת לריקוד ספרדי דווקא?
התחלתי בבלט קלאסי, אבל קרצתי לפלמנקו ולריקוד ספרדי. אחרי שכבר הייתי רקדנית בלט מאוד ידועה, התחלתי ללמוד אצל ויסנטה אסקורדו, מחשובי המורים לריקוד ספרדי. אחרי שגמרתי ללמוד אצלו נסעתי לפאריס ושם הוצגתי לפני אנטוניו, שהוא גם היום הרקדן הספרדי הכי ידוע בעולם.

הצטרפתי ללהקה שלו ורקדנו כמעט בכל בירות העולם. אחר-כך חזרתי לניו-יורק ועסקתי גם בכוריאוגרפיה. עשיתי את הכוריאוגרפיה לאיש למנשה המקורי.

● אבל לא את התנומה על זה.
נכון, זה בגלל העובדה שבאותה תקופה לא היו לי חמשת אלפים דולר כדי ללכת לעורדיין שיתבע את עלבונני.

● איפה את חיה היום?
כבר 25 שנה שאני חיה בספרד, ומשם אני נוסעת בעולם. יש לי בית-ספר למחול במאדריד.

● איך מדברת עברית?
קראת את יצירות אביך.

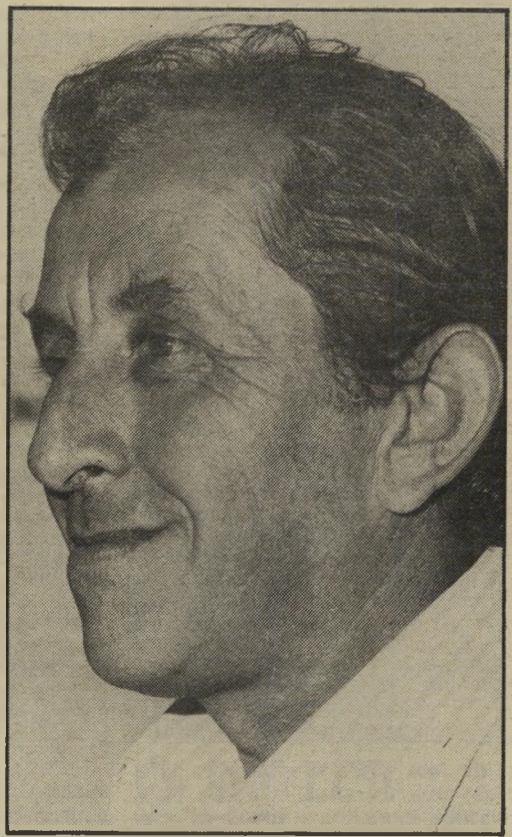
לדאבוני, את הרוב לא קראתי. רק המעט-מעט שתורגם לאנגלית ולצרפתית. זה כאב שאני מרגישה תמיד.

● וזאת לא סיבה מספיק ללמוד את השפה?
אייאפשר להספיק הכל בחיים. כבר מאוחר מדי בשבילי ללמוד שפה חדשה.

● יש לך מישפחה בארץ?
אין לי מישפחה בכלל. יש לי אח שיושב בקליפורניה ואפילו לא בא לאכזרות של הוריי. מזמן לא ראיתי אותו, והוא חדל להיות מישפחה.

● מה את עושה עכשיו בארץ?
באתי לאוכרה ה-25 של אבא, וכאן פגשתי רקדנית נפלאה בשם סילביה דוראן, וכנראה שנעשה דברים ביחד.

● את יודעת שאביך נחשב משורר מאוד חשוב כאן?
חשבת ככה, אבל אני פוגשת הרבה אנשים צעירים שלא מכירים אפילו את שמו.

מוקי מלצר:

"הישראלי הכראי" משלם כל סכום שנדרש!"

הייתי באילת בשבוע שעבר, ושלא כמו בפעמים הקודמות, כמעט שלא שמעתי שפות זרות. מייד טילפנתי אל סגן ראש עיריית אילת לענייני תיירות, מוקי מלצר, ושאלתי אותו: מה קורה? למה התיירים לא באים?

האמת היא שבאוגוסט תמיד רוב התיירים באילת הם ישראלים. תיירות-החוף מתחילה בספטמבר, אבל כבר עכשיו ברור שתהיה ירידה גדולה בתיירות החוף, למרות כל הפירסומים המכחישים זאת.

● מה הסיבה לכך?
הסיבה העיקרית היא שערייה-המטבע. רוב התיירות לאילת היא מאירופה, ולתייר האירופי הארץ הזאת יקרה מאוד. הבירה הכי יקרה בגרמניה עולה 2:2 מארק, והבירה הכי זולה באילת עולה 3 מארק, בשנזואליזה, בפאריס, עולה פחית קולה 4.5 פראנק ובאילת 9 פראנק. אנהנו מדינה לא נורמאלית.

● שערי המטבע זו לא בעיה חדשה.
נכון מאוד. זו בעיה בת שלוש, ושלוש שנים כבר מתעלמים מנה.

● אולי זו לא הסיבה היחידה. מה עם רמת השירות בארץ, מה עם ההגבלה על טיסות-השכר, למשל?

בעניין טיסות-השכר הבעיה שלנו היא הכייקטנה, כי רוב התיירות שמגיעה ישירות לאילת בטיסות-שכר היא לא תיירות מעורבת. בעניין השירות, הדיבורים הם מוגזמים. לפי דעתי, השירות הוא לא רע, וגם צריך לזכור שהתייר האירופי מגיע הנה בעיקר בשביל השמש, החום והים, ומאלה יש בשפע.

לפי דעתי, עניין השירות הוא כפירוש לא בעיה מרכזית. כשהתייר חוזר הביתה הוא מספר שישראל היא ארץ יקרה, אסור לנו להתעלם מהבעיה של המחירים. הכל יקר. המיסעות, התניות, הקיוסקים, בתי-הקפה. אומנם הישראלי הפראייר משלם כל סכום שאומרים לו כלי לשאול שאלות, אבל התייר האירופי איננו כזה. הוא יודע בדיוק כמה כל דבר עולה בארצו, והוא כל הזמן עושה חישובים של מה כדאי לקנות.

● יש לך פיתרונות להצלת התיירות באילת, ואולי בארץ בכלל?

יש לי המון פיתרונות, אבל אין כאן הנהגה שיכולה להגיד — זו הדרך וכמה צריך לעשות.

צריך לשכנע את מוכרי-השירותים לתיירים, שבמחירים הגבוהים הם כורתים את הענף שעליו הם יושבים. צריך להסביר להם שאם הם מוכרים 100 בירות בערב או 20 בירות, ההוצאות שלהם הן אותן הוצאות. ואם הם לא מבינים את זה, אז פשוט צריך להכריח אותם להוריד מחירים.

אני מציע למי שנוסע השנה לחו"ל לנסוע לפלמה ולראות איך זה עובד שם. ממונה מיליון תיירים בשנה לא באים בחינם. בפלמה בעליה-עסקים הבינו, או שהכריחו אותם להבין, שכמות התיירות עושה את הכסף — ולא המחירים הגבוהים.

● מה התפוסה של בתי-המלון היום באילת?
קרוב ל-50%, וכל התוכנית לבניה חדשה הוקפאה.

יהודית דרורי:

"בכל פעם מתוספות לי שערות שיבה!"

כמעט כל מהדורת חדשות נפתחת בזמן האחרון, ב"פגוע בלבנון נפצעו שני חיילי צה"ל" או ב"חייל צה"ל נהרג היום בלבנון" או ב"שלושה פיגועים נמנעו היום". אני מאמינה שלכולם נצטט הלב בכל פעם כזאת, אבל מה קורה בלבבות של אמהות לחיילים המשרתים בלבנון, שעליהם מדובר במהדורות החדשות?

● יהודית דרורי היא אם כזאת, ואותה שאלתי איך חיים עם זה.

בכל מהדורת חדשות מתוספות לי כמה שערות-שיבה בראש. לפעמים אני חושבת לעצמי שמהדורת חדשות אחת אני לא אשמע, אבל זה לא הולך. היר מרליקה את הרדיו או הטלוויזיה באופן אינסטינקטיבי. כנראה שאנחנו בסך-הכל מווכיטיות.

● האם לא מתרגלים לעובדה שהבן בלבנון ולא מפתחים מנגנוני-הגנה, בנוסף, לו זה לא יקרה?"

הבעיה היא, כאמת, שאין שום מנגנוני-הגנה, ופשוט חיים בפחד מתמיד יום ולילה, במשך חודשים ושנים. פה ושם כדור הרגעה מסדר את הראש, כשהראגות הן בלתי-נסבלות.

● ואיך ממשכים לתפקד באופן רגיל במצב כזה?

החיים שלנו בבית השתנו מאז שבני משרת בלבנון בקו הראשון. אנחנו כמעט שלא יוצאים בערבים, כי אולי הוא יטלפן, לא עושים שום תוכניות לספיי-השבוע, כי תמיד יש תיקווה שהוא יבוא לחופשי. לפי דעתי, האישיות שלי השתנתה מאז שהוא בלבנון. סרדיה-עריפויות שלי השתנה, שום דבר, בעצם, לא נראה לי חשוב, רק שהבן יחזור בריא ושלם וחי. ובינתיים מחכים לטלפון.

● והוא מטלפן הרבה?
פעם בשבועיים בערך. לפני זמן מה היתה תמונה כמעריב שבה הראו חיילים מטלפנים הביתה. בתמונה הופיע בני המחזיק שפופרת-טלפון. כשחזר הביתה שאלתי אותו למי הוא טילפן, כי זה לא הגיע אלינו, והוא סיפר שבזמן הצילום הטלפון בכלל לא היה מחובר.

● בעלך, שהוא קצין במיל, שירת גם הוא במילחמות והיה הרבה פעמים במילואים. לא למרת להסתדר עם הפחד והדאגה?

דאגתי גם לבעלי במשך שנים. אבל אייאפשר להשוות שום דבר בעולם לדאגה לילד שלך, כשאת יודעת שבמשך 24 שעות ביום הוא חשוף לכדורים, לרימונים ולוועות האחרות. זו דאגה הרבה יותר חודרת לעצמות וכואבת.

● מה קורה כשהבן בא הביתה לחופשה?
בימים האלה אני חוזרת להיות האשה שהייתי בעבר. אני שמחה, צוחקת, מחייכת, אני מתחילה להחשיב דברים טרוויאליים, כל קליפות החרדה נושרות ממני.

כל זה עד שהוא חוזר לשם שוב.